

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovenci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka: 0043-1/2019/25

Ljubljana, 5. 12. 2019

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o obisku Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, pri slovenski skupnosti v Avstraliji in Singapurju v času od 3. do 15. novembra 2019 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o obisku Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, pri slovenski skupnosti v Avstraliji in Singapurju v času od 3. do 15. novembra 2019

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Peter Česnik, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Emil Karajčić, vodja kabineta ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu
- dr. Zvone Žigon, vodja Sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Ko se pripravljala poročilo za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Peter J. ČESNIK MINISTER	

POROČILO

Poročilo o obisku Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, pri slovenski skupnosti v Avstraliji in Singapurju v času od 3. do 15. novembra 2019 – predlog za obravnavo

Avstralijo in Singapur je obiskala delegacija v naslednji sestavi:

- Peter J. Česnik, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Emil Karajić, vodja kabineta ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu
- dr. Zvone Žigon, vodja sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Minister Peter J. Česnik je s svojim obiskom simbolno izrazil priznanje slovenskim ustanovam v Avstraliji za prizadevanja za ohranjanje slovenske identitete in povezovanje z matično domovino, obenem pa se je še podrobneje seznanil z njihovim delom in jih spodbudil k nadaljevanju in krepitvi dejavnosti.

Singapur

Na poti k slovenski skupnosti v Avstralijo se je minister Peter Česnik ustavil v Singapurju. V tej državi, ki šteje med najrazvitejše na svetu, živi vsaj okoli sto Slovenk in Slovencev, ki so se po letih neformalnega druženja odločili, da v kratkem ustanovijo tudi slovensko društvo. Vsakoletno martinovanje so tokrat v čast ministrovega obiska pripravili teden prej kot običajno, kljub temu pa se je v nedeljo, 3. novembra zvečer, na družabnem praznovanju zbralo blizu 50 razmeroma zelo mladih rojakinj in rojakov.

Čeprav je številka na prvi pogled nizka, gre za daleč največjo slovensko skupnost v tem delu sveta, zato je njen pomen zelo velik. Še posebej tudi zato, ker gre za eno prvih in kot kaže največje društvo, ki ga sestavljajo izključno predstavniki nove slovenske diaspore.

V kratkem naj bi se tudi formalno ustanovilo društvo. Njegovi (bodoči) člani so v pogovorih izrazili željo oziroma potrebo po vnovičnem odprtju diplomatskega oziroma gospodarskega predstavništva v tej državi oziroma mestu, saj gre za izjemno pomembno poslovno središče za jugovzhodno Azijo. Čutiti je bilo, da pogrešajo večjo zainteresiranost častnega konzula Republike Slovenije za sodelovanje s slovensko skupnostjo.

Brisbane

Prvo v nizu slovenskih društev, ki jih je na gostovanju med rojaki v Avstraliji obiskal minister Česnik, je bilo društvo Slovencev Planinka v Brisbanu, ki ga je minister obiskal v torek,

To je bil morda zadnji visoki obisk iz Slovenije v prostorih društva, saj so se **5. novembra** v njegovem upravnem odboru odločili, da stavbo s pripadajočim zemljiščem prodajo. Društvo se namreč sooča s staranjem, mlajšim generacijam in novim priseljencem iz domovine pa tak način ohranjanja slovenstva ni blizu.

Pogovori s predsednikom društva Tonetom Peršičem, odbornikom in arhivarjem Mirkom Cudermanom in drugimi so tako tekli predvsem o prihodnosti, saj društvo išče drugačne oblike delovanja.

Minister se je sestal tudi z Jernejo Svetičič, članico Sveta Vlade RS za Slovence po svetu, in z Nevenko Golc Clarke, častno konzulko Republike Slovenije v tej avstralski državi, glavno organizatorico ministrovega obiska v tem kraju, sicer pa tudi predsednico Društva za slovenski jezik in kulturo Queensland, v okviru katerega tudi poučuje slovenščino in ki združuje pretežno mlajše generacije slovenskih izseljencev.

Na kratko se je v društvu oglasil tudi dr. Tony Lenko, predsednik društva Lipa Gold Coast. Društvu Planinka očita prodajo in grozi s tožbo, čeprav ni jasno, na kakšni osnovi in za kaj naj bi jih tožil. Okrog njega naj bi se sicer zbiralo večje število pripadnikov novodobnega izseljenstva iz Brisbana in okolice, saj naj bi bil mnogim uredil dokumentacijo za bivanje v tej državi. Uradu in Ministrstvu za zunanje zadeve so znane nenavadne okoliščine oziroma načini njegovega delovanja v preteklosti ravno na področju urejanja tovrstnih dokumentov – mnogi rojaki namreč povedo, da njegove usluge niso bile

opravljene korektno, nekateri so zavoljo tega zašli v hude težave z avstralskimi oblastmi (več tudi v depešah iz let 2011 in 2012).

Sydney

V sredo, **6. novembra**, po prihodu iz Brisbana v Sydney, se je minister srečal s predstavniki Slovensko-avstralske gospodarske zbornice.

Srečanja, ki je potekalo v prostorih konzulata Republike Slovenije, se je udeležila vrsta slovenskih podjetnikov iz Sydneya. Organiziral in vodil ga je častni vicekonzul in hkrati sekretar zbornice Mark Stariha. Zbornica ima trenutno 44 članov, med katerimi so samo trije, ki niso na noben način povezani s Slovenijo – vsi ostali so bodisi potomci slovenskih izseljencev iz 60. in 70. let prejšnjega stoletja bodisi novi priseljenci, ki so v Avstraliji novo poslovno pot začrtali pred nedavnim.

Od leta 2014, ko je pričela z delovanjem, je zbornica razširila svoje dejavnosti, članstvo se veča, pridobili so tudi nekaj velikih podjetij – izstopa seveda že dolgoletni član – podjetje Harvey Norman. Zbornica je povezana tudi z drugimi sorodnimi ustanovami v državi, najbolj dejavno trenutno s švicarsko in norveško avstralsko gospodarsko zbornico.

Želijo si pridobiti nove mlade izobražence ter podjetnike in poslovneže ter pomagati pri pospeševanju gospodarskega sodelovanja med državama, ki je trenutno skromno.

Članice in člani so v pogovoru izpostavili težave z dvojnimi obdavčevanjem, za odpravo katerega Avstralija doslej ni pokazala pravega posluha, pokazali pa so tudi veliko voljo za sodelovanje s slovenskim gospodarstvom, če bi le bilo dovolj posluha za to s »slovenske« strani.

Pokrovitelj dogodka je bil sicer Anthony Tomažin, poslovnež in častni konzul Republike Slovenije v Novem južnem Walesu.

Drugi dan bivanja v avstralskem Sydneyu, v četrtek, **7. novembra**, je imel minister niz srečanj s slovenskimi posamezniki in ustanovami v tem največjem avstralskem mestu.

Najprej je v njeni pisarni v Sydneyu obiskal poslanko opozicijske laburistične stranke, pred časom večkratno ministrico avstralske vlade, priljubljeno potomko slovenskih izseljencev Tanyo Pliberšek.

V pogovoru se je živo zanimala za ministrov pogled na stanje v slovenski skupnosti v tej državi in v slovenski diaspori nasploh. Z ministrom sta se strinjala, da so oblike ohranjanja slovenstva, ki jih gojijo pripadniki prve generacije izseljencev, za mlajše preživele, za nove prišleke iz Slovenije pa neprimerne. Gre za popolnoma drugačne generacije, ki razmišljajo, predvsem pa komunicirajo na povsem drugačen način. V pogovoru se je seznanila z delovanjem pred nedavnim ustanovljenega Slovensko-avstralskega akademskega kluba, društva VTIS (Društvo v tujini izobraženih Slovencev), obstoj in delovanje Slovensko-avstralske gospodarske zbornice pa sta ji že znana.

Minister Česnik je Pliberškovi podaril svežo izdajo znamke Slovenci v Avstraliji z upodobitvijo gamsa in koale, slovensko ustavo v stripu ter miniaturo Aljaževega stolpa na Triglavu. Slednjega je bila Pliberškova še posebej vesela, saj je našo najvišjo goro osvojila prav pred kratkim.

Dan se je nadaljeval v Slovenskem verskem središču sv. Rafaela Merrylands. Po redni četrtkovi dopoldanski maši so se srečanja z ministrom udeležili predstavniki slovenskih ustanov v tem mestu.

Minister je podelil priznanje urada verskemu središču, ki praznuje 50-letnico delovanja v obstoječih prostorih, Slovenski molitveni skupini, ki že 30 let ohranja molitev v slovenskem jeziku, p. Darku Žnidaršiču, ki vodi slovenski misijon in letos praznuje 25 let mašniškega posvečenja, ter več kot 90-letni Milki Stanič, ki je desetletja vodila cerkveni pevski zbor in petje tudi spremljala na orglah.

Ker v prostorih verskega središča domuje Historični arhiv Slovencev v Avstraliji (HASA), je obiskal tudi prostore te ustanove in se pogovoril z arhivistkami, ki desetletja neutrudno zbirajo slovensko arhivsko gradivo. Ker je postalo delo že dolgo tega prenaporno, je v lanskem letu Hasa v Arhiv Republike Slovenije poslal veliko in izjemno pomembno zbirko društvenih arhivov. Še vedno pa ostaja nepregledna količina gradiva o- in pri posameznikih, zato arhivistke kljub vsem težavam nadaljujejo z delom oziroma zbiranjem tovrstnega gradiva.

Dan se je nadaljeval v društvu Triglav Mounties. Društvo Triglav se je iz finančnih težav pred leti rešilo tako, da se je združilo z verigo klubov Mounties. Ta ima zdaj v Triglavu družabni klub z restavracijo in igralnimi avtomati, iz dobička pa izdatno financira delovanje slovenske skupnosti, ki ima še vedno na voljo prostore za svoje dejavnosti. Razveseljivo je, da je v društvu mogoče opaziti tudi mlajše obraze in da se zanimajo za pošiljanje mladih na tečaje slovenščine v domovino in podobne projekte.

Minister je ob tej priložnosti skupini Mounties Group podelil zahvalno listino, saj bi brez tovrstnega sodelovanja in razumevanja društva – vsaj v tej obliki – že dolgo ne bilo več.

Zadnje v vrsti obiskov tega dne je bilo Slovensko društvo Sydney. Društvo se razglša za »edino slovensko« v mestu, ker ima še vedno svoje lastne prostore. Ti so v zadnjih letih doživeli veliko spremembo zunanosti, saj je na njegovem zemljišču zrasla velika italijanska restavracija. V društvu se spopadajo s staranjem članstva in rešitev zaenkrat ne vidijo.

Minister se je s priznanjem Urada za več-desetletno predsedovanje društvu zahvalil predsedniku Štefanu Šerneku, njegovji soprogi Ani Šernek in poslovni sekretarki društva Lynn Pušenjak.

Wollongong, Canberra

Minister je v petek, **8. novembra**, obiskal Wollongong in Canberro. Po odhodu iz Sydneya je bil prvi na vrsti Slovensko-avstralski klub Planica v Wollongongu, 85 kilometrov jugozahodno od Sydneya. Tam so ga pričakali predsednik Ivan Rudolf in nekaj članov sicer razmeroma majhne slovenske skupnosti. Njena posebnost je v tem, da ima poleg manjše dvorane tudi cerkev, ki je bila zgrajena leta 1911 kot anglikanska cerkev. Slovenci so jo odkupili in tako je to edina slovenska cerkev, ki je v lasti društva (z ostalimi upravljajo slovenski frančiškani).

Društvo bo prihodnje leto praznovalo 50-letnico, radijska oddaja Slovenski glas iz Wollongonga pa 25-letnico delovanja.

V avstralski prestolnici Canberri je minister Česnik v osrednjem spominskem mavzoleju War Memorial v okviru sicer vsakodnevne ganljive slovesnosti v čast in poklon avstralskim vojakom, padlim v različnih vojnah v različnih časih, položil spominski žalni venček.

Sledilo je še srečanje z rojaki v Slovensko avstralskem društvu Canberra, ki prav tako spada med manjše, a še vedno dejavne skupnosti, vodi pa ga Franc Čulek. Društvo ima sicer večinoma starejše članstvo, a se je na srečanju pojavilo tudi nekaj mlajših.

Na obeh dogodkih je bil navzoč tudi slovenski veleposlanik v Avstraliji Jure Rifelj.

Geelong

Nedeljo, **10. novembra**, je minister Česnik preživel med slovenskimi rojaki v Geelongu, kraju z več kot 200.000 prebivalci, uro vožnje iz Melbournea.

V organizaciji Sveta slovenskih organizacij Viktorije so se v Avstralsko slovenskem kulturnem in športnem društvu Ivan Cankar v Geelongu z njim najprej srečali predstavniki slovenskih ustanov iz Melbournea z okolico. Navzoči so bili predsednice in predsedniki iz društva gostitelja v Geelongu, iz Slovenskega društva Melbourne, Slovensko avstralskega kulturnega in športnega društva Planica Springvale, Slovenskega društva St. Albans, Slovenskega družabnega in športnega kluba Jadran, Slovenskega socialnega skrbstva in informacijskega urada iz Kew – Melbourne ter predsednica SSOV in predstavnica v Svetu Vlade RS za Slovence po svetu Frances Urbas Johnson.

V razpravi je bilo največ pozornosti posvečene staranju društev in njihovim težavam z vzdrževanjem velikih in dragih domov. Planica je svojega tako že prodala (sicer ga bo lahko nekaj let še vedno uporabljala), drugi pa razmišljajo, kako naprej. Mlade generacije namreč tovrsten- »klubski« način ohranjanja slovenstva v glavnem ne zanima. Ministrovo razmišljanje o enem skupnem domu ni naletelo na poseben odziv, saj so bili večinoma vsi mnenja, da se članstvo v društvih s tem ne bi strinjalo.

Po sestanku z vodji društev je p. David Šrimpf opravil nedeljsko slovensko mašo, po skupnem kosilu pa je sledil še recital o Valentinu Vodniku in kratka igra Zlata ribica režiserja Bojana Podgorška.

Organizatorica in mentorica predstav(itv)e je bila Draga Gelt.

Med navzočimi je bil ves čas tudi Edi Kontelj, uspešen poslovnež, sicer pa častni konzul Republike Slovenije za državo Viktorijo, s katerim se je minister naknadno srečal na njegovem domu, ki je tudi sedež konzulata. Navzoči so bili tudi njegov brat Srečko Kontelj, nekdanji župan Geelonga, ter sedanja županja in podžupanja. O srečanju je poročal tudi lokalni časopis.

Melbourne

V ponedeljek, **11. novembra**, ko v Avstraliji obhajajo tudi dan spomina na padle vojake avstralske vojske (Remembrance day), je minister posvetil pogovorom v Melbourneu.

Delegacija je najprej obiskala Muzej priseljavanja (Immigration Museum) – gre za vzorno urejen sodoben muzej, ki prikazuje zgodovino, pa tudi pestrost in kompleksnost procesa priseljavanja in z njim povezanih človeških zgodb, soočanj s procesi integracije in seveda tudi diskriminacije ter stereotipizacije s strani večinske družbe. Obisk je bil namenjen predvsem nabiranju idej v zvezi z morebitnim snovanjem Razvojno-informacijskega središča Slovencev po svetu, ki bi ga Urad želel ustanoviti.

V Državni knjižnici Viktorije (Victoria State Library) si je minister – poleg stalne razstave dragocenih starih zbirk in pa čudovite notranje arhitekture stavbe – ogledal zbirko Iconotheca Valvasoriana. Gre za faksimilirano grafično zbirko Janeza Vajkarda Valvasorja v obsežnih 17 zvezkih z več kot 7.700 grafičnimi listi, katere ponatis v nakladi zgolj 100 izvodov je bil končan leta 2008. To dragoceno zbirko faksimilov je knjižnici med svojim obiskom leta 2010 v imenu Slovenije poklonil takratni minister za Slovence v zamejstvu in po svetu akad. dr. Boštjan Žekš.

Ogledu je prisostvovala avstralska Slovenka Aleksandra Čeferin, glavna pobudnica donacije, poleg pa je bil tudi Stuart Hibbert, strokovnjak z univerze Monash. Urad bi namreč želel oživiti sodelovanje med to univerzo in Univerzo v Ljubljani, vezano na predavanja o fenomenu te zbirke, ki je pred nedavnim zamrlo.

Sledil je še obisk v Slovenskem verskem središču sv. Cirila in Metoda v Kew, kjer sta ministra sprejela slovenska frančiškana p. David Šrumpf in p. Ciril Božič. P. Božič se po dolgih letih poslavlja od slovenske skupnosti v Avstraliji, v kateri je s svojim delom pustil neizbrisen pečat, in odhaja nazaj v Slovenijo, to pa je bil tudi glavni povod za srečanje. Prav slovenski frančiškani so namreč odigrali neprecenljivo vlogo pri ohranjanju slovenske identitete v tej državi - brez njih bi bila slovenska skupnost precej drugačna ali pa je kot take morda sploh ne bi bilo več.

V torek, **12. novembra**, se je minister Česnik v prostorih Univerze Melbourne sestal s predstavniki Slovensko-avstralskega akademskega združenja.

SAAA (Slovenian-Australian Academic Association) vodi dr. Kaja Antlej, profesorica na Deakin univerzi, srečanje z ministrom pa je organiziral dr. John Hajek, pripadnik druge generacije slovenskih priseljencev v Avstraliji.

Na srečanju je predstavil zajetno serijo drobnih knjižic za učenje slovenščine za otroke, ki so jo sestavili člani združenja. V pogovoru je združenje ministru predstavilo svoje delovanje, beseda pa je seveda nanese tudi na iskanje poti za ohranjanje slovenstva v tej državi ter krepitev stikov z matično domovino tudi na področju izobraževanja in znanosti.

Združenje šteje že več kot 50 članov in ima sekcije oziroma »sodelavce« v Melbourneu, Sydneyu, Brisbaneu, Maleziji, na Novi Zelandiji in še kje.

Sestavljajo ga večinoma izobraženci, ki so v Avstralijo prišli pred kratkim, veseli pa, da je med člani in tudi v vodstvu kar nekaj potomcev »starih« izseljencev. Društvo si želi v svoje vrste privabiti čim več univerzitetno izobraženih novih prišlekov iz Slovenije, pa tudi tistih, rojenih v Avstraliji.

Združenje je 22. novembra v Sydneyu priredilo letno konferenco, ki se je je udeležila tudi Tanya Pliberšek, hči slovenskih priseljencev, sicer dolgoletna ministrica v avstralski vladi, trenutno pa ena najbolj priljubljenih med opozicijskimi politikami oziroma zveznimi poslanci.

Ker je minister Česnik po zaključenem uradnem obisku ostal v Avstraliji še zasebno, se je konference tudi sam udeležil.

Adelaide

V četrtek, **14. novembra**, je ministra Česnika v svoji palači v Adelaide, prestolnici Južne Avstralije, sprejel njen guverner Hieu Van Le.

V pogovorih sta se dotaknila predvsem možnosti krepitev sodelovanja med Južno Avstralijo in Slovenijo na različnih področjih, še posebej v povezavi s slovensko skupnostjo. Guverner je sicer ljubitelj medu in čebelarstva in ima na vrtu guvernerske palače dva panja, tako kot minister Česnik, ki je v Avstraliji živel 36 let, pa je tudi on v bistvu priseljensec, saj je v Avstralijo prišel v mladih letih iz Vietnama. Guverner je sicer izrazil interes (Južne) Avstralije za sprejemanje izobraženega kadra iz Slovenije.

Minister je istega dne obiskal Avstralsko vinarsko središče (National Wine Centre of Australia), ki skrbi za promocijo avstralskih vin, zelo pa ga zanima tudi morebitni uvoz sadike mariborske stare trte.

V slovenskem verskem središču Svete družine je skupaj s še nekaterimi člani misijona (Kresevič, Dodič, Legiša) ministra sprejela Rosemary Poklar, ki je med vedno bolj ključnimi osebami, ko govorimo o ohranjanju slovenstva v tem delu Avstralije, saj med drugim vodi radijsko oddajo, ki je na sporedu kar dvakrat tedensko. V središču imajo sicer mašo dvakrat mesečno, ko jih obišče p. David Šrumpf iz Melbourn.

Slovenska skupnost v Adelaide je razmeroma majhna, a še vedno dokaj dejavna, v veliki meri jim je uspel tudi prenos dejavnosti na drugo generacijo. Poleg Poklarjeve je glavni promotor prav gotovo častni konzul RS Adrian Vatovec, sin primorskih izseljencev. Poleg tega, da je zelo dejaven v slovenskem društvu, da igra harmoniko in komponira »slovenske« skladbe, je tudi moderator facebook strani z okoli 34.000 sledilci, med katerimi jih je vsaj 2.400 iz Adelaide in okolice.

Vatovec je bil tudi glavni organizator celotnega ministrovega obiska v tem mestu.

Zadnje tega dne je bilo srečanje z rojaki v Slovenskem društvu Adelaide, kjer je ministra kljub razmeroma neugodnemu terminu pričakalo več deset Slovenk in Slovencev. Minister je ob tej priložnosti podelil priznanje urada za dolgoletno delo v društvu Olgi Hrvatini in Milanu Vrabcu.

Vseh srečanj tega dne se je udeležil tudi veleposlanik Republike Slovenije v Avstraliji Jure Rifelj.

Perth

Zadnji dan gostovanja, **15. november**, je bil posvečen obisku rojakov v Perthu, prestolnici zvezne države Zahodna Avstralija. Slovenska skupnost v tem mestu je bila še pred nekaj leti na tem, da kot taka razpade zaradi staranja članstva ipd.

Pred tremi leti pa je predsednikovanje prevzela Marjana Kaker, sicer uspešna podjetnica, ki je kot kaže znala najti ravnotežje med starim članstvom in številnimi Slovenci, ki so v ta del Avstralije prišli v zadnjih nekaj letih.

Število članov se je povečalo in še raste, dogajanje v klubu pa je spet živo, skoraj polovica navzočih pripada novemu valu priseljencev iz Slovenije. Gre za trenutno najbolj perspektivno društvo z največjim številom mladih, večinoma razmeroma novih priseljencev.

V okviru kulturnega programa, ki ga je pripravilo društvo, je nastopila znana slovenska ljudska pevka in pravljíčarka Ljuba Jenče s spremljajočimi glasbeniki iz Slovenije, ki so sicer skupaj z njo v dnevih pred tem nastopali na kulturnem festivalu.

Med nastopajočimi je bila tudi hčerka novo-priseljencev, študentka solopetja.

Minister se je za dolgoletno delo za skupnost s priznanjem urada zahvalil Frediju Pestotniku.

